

GOVERNMENT OF INDIA
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA

or
Class No. 891.451
Book No. A444h
N. L. 38.

MGIPC—S1—36 LNL/60—14.9.61—50,000.

891.451/A 444 h. Hec 1835

ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରଧର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ।

ଯମୁନାତୀରେ କଳିତା ଓ ବ୍ରଜସୁଧା ।

Hansaduta

ହଂସଦୂତ ।

Haradhera Acharya

ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରଧର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଏ. — ପ୍ରଣୀତ

ଏବଂ ପ୍ରକାଶିତ ।

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ।

ଅକ୍ଷରାବଳୀ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟ ମେସିନ୍‌ରେ

ମୁଦ୍ରିତ ।

Printed by Nityananda Sahoo

at the Arunodaya Press

CUTTACK

1925

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ଚଳିଅଛି ।

25% Extra

ଉତ୍ସର୍ଗ ।

ପରମାନନ୍ଦୀୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତା ହିନ୍ଦୋଲୀଆ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ବହୁପ୍ରଭା ଦେବୀଙ୍କ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ନାମରେ
ଏହି ସ୍ମୃତି 'ହଂସଦୂତ' ଶକ୍ତି ଲେଖକର
ଆନୁରାଗ ଉକ୍ତିର ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ
ଉତ୍ସର୍ଗ ହେଲା ।

ଭିକାଟ
ଶ୍ରୀ ରାଧାର ଆଶ୍ରୟ
ନନ୍ଦପୁର ଶାସନ
ହିନ୍ଦୋଲ

୧-୧-୨୪

ନିବେଦନ ।

କବିବର ଗାଧାନାଥ ସଂସ୍କୃତ ହଂସଦୂତରୁ କବିତ୍ବର
ଲୋକ ଅନୁବାଦ କରୁଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ
କାଳ ସହୁଲ୍ୟ ନାହିଁ; ଏଣୁ ସେହି ଅନୁବାଦ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ରହିଲା । କାହିଁ ଗାଧାନାଥ କାହିଁ ମୋପର ଅଲ୍ୟା-
ସମ୍ପନ୍ନ ନଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ! ଯାହାହେଉ କବିଗୁରୁଙ୍କ
ଆଶିଷକୁ ସମ୍ମାନ କରି ହଂସଦୂତ ଅନୁବାଦ କରିବାକୁ
ପ୍ରୟାସୀ ହେଲି । ବିଜ୍ଞପାଠକମାନେ ଧୃଷ୍ଣୁତା ଏବଂ ମୁଟି
ମାର୍ଜନା କରିବେ । ଭକ୍ତିଭଜନ ପୂଜ୍ୟପାଦ ପଣ୍ଡିତ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୁମତିନାଥ ନନ୍ଦ ଏହା ଅମୂଲ୍ୟ ପାଠକର ସର୍ବ-
ସାଧାରଣରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହୀତ କରୁଥିବା-
ହେତୁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞତାପାତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ
ରହିଲି । ରଚି ।

ବର୍ଣ୍ଣବଦ

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ଆଶ୍ରମୀ

ଦଳାହରିତାଳ ଦୁଧତ-	ପୀତ ଅମ୍ବର,
ଜବାମୁଲ ରୁଚ ଲିଖା	ଚରଣ ତଳ,
ତମାଳ ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗ, ଦର-	ହାସ ବଦନ,
ରାଜନୁ ହୃଦୟେ ମୋର	ସ୍ବାମୋହନ ।
ଅକ୍ଷର ସହିତ ତେଜ	ନନ୍ଦ ସଦନ
ଶଲେ ମଧୁପୁଷ୍ପ ଗୋପୀ-	ହୃଦ ମଦନ;
ବାଧାମୟ ଘନଶୃଙ୍ଗି-	ବନ୍ଧା ସାଗରେ
ଭସନ୍ତ ସ୍ୟା ବଧୂର	ଅଗାଧ ଜଳେ ।
ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶେଷ-ବନ୍ଧି	ଶମିବା ପାଇଁ
ଏକଦା ସର୍ବାସନ୍ନୋହେ	ବାହୁଳା ସର

ହଂସଦୂତ ।

ବଜେ ଯମୁନା ପୁଲିନେ, କୁଞ୍ଜକୁଣୀର
 ଦେଖି ଚର ପରଚିତ ଚିତ୍ତ ଅଧୀର ।
 ସ୍ବପ୍ନ ପ୍ରିୟ ସହଚରୀ କ୍ଳାନ୍ତହାରଣୀ
 ମୂର୍ଖା ଅଳେ ହେଲେ ରାଧା ସୁଖ ଶାସ୍ତିନୀ;
 ସୁକୁମାରୀ ତନୁ-ଲତା ଧୂଳି-ବିଲୀନା
 ଝାଉଁଳ ପତ୍ରର ଶୀତଳ ସ୍ପର୍ଶନ-ସ୍ଥାନା ।
 ସଖୀକୁଳ ଦେଖି ଏହା ଚିନ୍ତା-କାତରା
 ଭଲନ୍ତି ରାଧା ଜୀବନ ଗଲଟି-ପରା ।
 ପଦ୍ମ ପଞ୍ଜବ ବ୍ୟଜନେ ବିଷ୍ଣୁ ମୃଦୁଳ
 ସର୍ବେ ବୃଷଭାନୁଜେନା- ପାଶରେ ଠୁଳ ।
 ଚକ୍ଷୁ ପଡ଼େ ଅବରଳ ଲୋଚନ ଜଳ,
 କଳିନୀନୟନା ତନୁ ବଢ଼େ ପ୍ରବଳ ।
 କଳା ପତ୍ରଗଲେ ରାଧା ଚମ୍ପକଗୋରୀ,
 ଲଳିତା ଯତନେ ବସେ ଧଇଲେ ତୋଳି ।
 ଆଳିକେ ବସିଣ ପାଶେ ଶୁଭ କୁହରେ
 ଫୁଲ୍ଲ, କିଏ ବା ଶ୍ବାସ- ପବନ ଧରେ !
 ଯମୁନା-ସଲିଳ-ସିନ୍ଧୁ ପଦ୍ମ ପଲ୍ଲବୀ
 ଧର ବାଳା କେବା ବିଷେ ଶୀତ ବତାସ ।
 କିଛିକ୍ଷଣେ ତହୁଁ କଷ୍ଟେ ଶ୍ବାସ ସ୍ପନ୍ଦନ
 ଦେଖି ଆଳିନେଲେ ଖେଳେ ହର୍ଷ ନିସ୍ବନ ।

ସାଧୁକୁ କମଳଦଳ-	ଶେଷେ ଶୁଆର
ଗମିଲେ ଲଳିତା ନାର	ଆଣିବା ପାଇଁ ।
ଦେଖିଲେ ଆଗେ ପୁଲନେ	ଶ୍ଵେତ ମରାଳ,
ଖେଳା ଲେଳା ଗତ ଦିଶେ	କେତେ ବାହାର ।
ମଧୁର ବିରୁଦେ ଡାର-	ଭୂମି-ଝଙ୍କାର
ତାଳଇ ଶୁଭ କୁହରେ	ପୀୟୂଷ ଧାର ।
ଦେଖି ହଂସ ଜନମିତ୍ର	ମନେ ଭଣ୍ଡାସ
ମନ୍ଦ ପଦକ୍ଷେପେ ଧୀର	ଗଲେ ତା ପାଶ,
ସାଦରେ ନମିଲେ ତାକୁ	କରି ଉଦ୍ଦେଶ
ଦୂତପଣେ ବର ହଂସେ	ରାଧା ସନ୍ଦେଶ
ପଠାଇବେ ମଧୁପୁରୀ	ହରି ସଦନେ,
‘ତାଙ୍କବିନା ବଞ୍ଚେ ଦିନ	ସଖୀ କେସନେ ।’
ବାରତା ନିଅଇ ବନ୍ଧୁ	କାହୁଁ ବିହଙ୍ଗ
ଶୁଣା ନାହିଁ କେବେ ଏହା	ସତ ବିଭଙ୍ଗ ।
ହରି ସେବକ ମଣଇ	ସବୁ ସମାନ,
ଜଗତେ ତା ପକ୍ଷେ ନାହିଁ	ସନ୍ଦେହ ସ୍ଥାନ ।
ପ୍ରେମ ବିରାଗରେ କୋପି	କଂସ ମଥନେ
ଭ୍ରଷିଲେ ସେ ମରାଳକୁ	ରୁଷ୍ଟ ବଚନେ—
ନିର୍ମଳ ସଲିଳେ ତୋର	ବାସ ମରାଳ !
ପ୍ରମୋଦ ଲଭୁ ଭୁଞ୍ଜିଣ	ପଦ୍ମ ମୃଣାଳ ;

ଦଂସଦୁତ ।

ନାହିଁ ତ କପଟ ତୋର ହୃଦ ବିଶଦ
 ଦୁଃଖିନୀ ଅବଳା ପକ୍ଷେ ତୁ ଶରଣଦ ।
 ସାଧୁଜନ ପ୍ରାଣ ପର- ଦୁଃଖେ କାତର
 ଧନ ମାନ ଯଶ ସବୁ ମଣେ ଇତର;
 ପର ଉପକାର ତାର ଏକା ସମ୍ବଳ,
 ତେଣୁ ତୋ ସକାଶେ ଭିକ୍ଷା ନୁହେଁ ବିଫଳ ।
 ଭରହଜ୍ଞାନ-ବିକଳା ଗୋପ ରମଣୀ
 ଅଦୋଷେ ପାଶୋର ଦେଲେ ନାଗରମଣୀ ।
 କହୁଛି ଯାହା ମୁଁ ସବୁ ମନେ ପକାଇ
 କହିବୁ ହରିଙ୍କି ମଧୁ- ପୁରକ ଯାଇ ।

(୨)

ଦୟା ବହୁ ଆନନ୍ଦେ ଯାଅ ଭୁରିତ,
 ପଥେ କୁଶଳ ହେଉ ଦୁଃଖ ଦୁରିତ ।
 ନିମ୍ନେ ଚରଳମତ ଗୋପ ବାଳକେ
 ଧାଇଁବେ ଦେଖିବାକୁ ତୋତେ ପୁଲକେ ।
 ଯେ ପଥେ ନେଇଗଲା ହିର ଅହୁର
 ଗୋପ ଯୁବତୀପତି ନବକଶୋର,
 ସ୍ଵଳାମି-ଖ୍ୟାତ ସେହି ପଥେ ଗମିବୁ
 ତେବେ ଚକ୍ଷୁ ନୟନ- ପୁରା ଦେଖିବୁ ।

ଦଂସ ଦୁତ ।

ଘାରିନ୍ତେ ସଦା କୁଟ୍ତ-	ଦେଖା ଲଳସା
ମଦନ-ଆରତରେ	ବେଶ ବବଶା,
ଲୋତକେ ପାଣ୍ଡୁ ଗଣ୍ଡ	ଗୋପ ଲଳନା
ବସିଣ କାନ୍ଦୁ ଥିବେ	ମୁଗନସୁନା ।
ଝରରଣ ସଙ୍ଗ-	ଅଭିଳାଷିଣୀ
ତାହାଙ୍କେ ମି ଲୁହନେ	ମନୋହାରଣୀ
ମୋହନ ପଦସା ସେ	ନୁହେଁ ବନ୍ଧୁର;
ଚାହିଁ ଗମିବୁ ସୁଖେ	ଯେଣୁ ଚତୁର ।
ସୁଖ ମଧୁର ପୁଣି	ଜନ୍ମୁ ଶ୍ୟାମଳ
ଶମରୁ ଲୁଷା ପିଇ	ଯମୁନା ଜଳ;
ସୁଖୀଳ ହିମକର-	ଚୁଟି କୋମଳ
ଭୁଞ୍ଜି ଉଦର ଜ୍ଵାଳା	ହେବ ଶୀତଳ ।
ଉଜ୍ଜ ଘଷ ପାଦପେ	ବସିଣ ସଖେ
ମେଣୁରୁ ପଥଶ୍ରାନ୍ତ	ହରଷ ମନେ ।
ମୋ ଗୁହାରି ପଡ଼ିବା	ଯୋଗୁଁ ମଞ୍ଚରେ
ସନ୍ଦସା ଉଡ଼ିଯିବୁ	ବୁଝିନଗରେ
ମାନସ-ସରୋବର-	ବନ୍ଧୁ କାଦମ୍ବ !
ଯମୁନାତୀରେ ରାଜେ	ନବ କଦମ୍ବ,
ପତର ଗହଳରେ	ରବି କରଣୀ
ନ ପଡ଼େ ଅଳ୍ପବଳେ,	ସାଧାରମଣ

ବସିଣ ତହିଁ ଆମ୍ଭ	ବସନ ହରି
ପ୍ରକଟ କଲେ ଗୁଡ଼	ପ୍ରେମ-ଲହରୀ;
ତହିଁ ମୟୂରପିଞ୍ଜ-	ଗୁଞ୍ଜ ବୁଲିଅ,
ନିକଟ କଷା ହେମ-	ପୀତ ଧଟିଅ
ତମାଳ ଶ୍ୟାମ ତନ୍ମୁ,	ବନମାଳିଅ
ବଜ୍ରାନ୍ତ ସୁମୋହନ	ବଂଶୀ କାଳିଆ ।
ଲବଣ୍ୟସିନ୍ଧୁ ଧାଏଁ	କି ହଲ ହଲ
ପରମାନନ୍ଦ ବାଜି	ନାଚେ ତରଳ;
ପୃଷ୍ଠଭାଗ୍ୟବଳୁଁ ସେ	ମାୟ ପାଦପ
ଆଶି ଲଭୁରୁ ପଥେ	ସୁଖ ଅମାପ । •
ସୁଧ ଉତ୍ସବେ ରତା	ଗୋପ-ଅଙ୍ଗନା
ନାଚନ୍ତି ବେଳେ କୃଷ୍ଣେ	ସନକସନା;
ପୁଷ୍ପମୟ କଶିକା	ହୃଦୟ ରଞ୍ଜୟେ
ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଲତିକାରୁ	ନିରତେ ଖସେ;
ତହିଁ ଶ୍ୟାମ-ଶ୍ୟାମଳା	ସ୍ବସ୍ମୃତିକା
ଆହାସ-ନାସ ପଦ-	ଦଳା ମଞ୍ଜିକା
ଦେଖି ଲଭୁରୁ ପ୍ରାଣେ	ପ୍ରୀତି ଅପାର,
କୁଞ୍ଜଭକ୍ତ ବିନା ଏ	ଭାଗ୍ୟ କାହାର ?
ତଦନ୍ତେ କଳହଂସ !	ସଜେ ମୋହନ
ବାସନ୍ତୀ-ବିରଚିତ	କେଳିସଦନ;

ଫେରାଇ ନେବୁ ତହୁଁ ତୋହୁ ଭିକ୍ଷଣ,
 ଗାଁରେ ଲୁଣିଯିବ ତହୁଁ ନୟନ ।
 ମୋଦଉରେ ଭୁଲି ଗଲେ ତୋ ଗତି
 ଜୀବନେ ରହକେ କି ଗୋପଯୁକ୍ତ ?
 ଭୁଡ଼ିଣ ଗଲା ଦିନୁ ବ୍ରଜବିହାରୀ
 ପରାଣରେ ମମତା ନାହିଁ କାହାର ।
 ତୋର ବିଳମ୍ବେ ଯଦି କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧକେ
 ଘଟଇ ବାଧା ନାହିଁ ଶୌଚନା ମନେ;
 ଦେଖିବୁ ସବୁ ହରି- ରମଣ ସୁଲ
 ସାଧୁ ଜୀବନ ତୋର ହେବ ସଫଳ ।
 ଗୁଣୁରଘାଟା କୃଷ୍ଣ ଗୁଣ ସକଳ
 ପଥର ଗାରେ ଲେଖା ହୃଦେ ମୋହର ।
 ଜୀବନ ଥିବା ଯାକ ତାଙ୍କୁ ମୁମର
 ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ଯାଉ ଦିବା ଶବ୍ଦ ।
 ମୂରଲୀ ନାଦ ଶୁଣି ଗୋପ ବନ୍ଦିତା
 ଚକିତେ ହରିଶାସୀ ଯହୁଁ ମିଳିତା
 ଗୁରୁ ଲବଙ୍ଗଲତା- କୁଞ୍ଜେ ମୋହନ,
 ବ୍ରଜ ଗୋକୁଳବନ୍ଧୁ, ମଧୁ ମଥନ—
 ସୁଖ ଶୟନେ ଯାର ଶିଳା ରତନ
 ବିଜନ ଶୀତା ସାକ୍ଷୀ ସେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ

ସଦୃଶ ।

ଦେଖିବୁ ଆଗରେ ତୁ	ଶ୍ୱେତ ଗରୁଡ଼
ପ୍ରାଣେ ଲଭିବୁ ସୁଖ-	ଶାନ୍ତି ବହୁତ ।
ସୁଦର୍ଶନ ଲାଭି ତ-	କରକମଳ-
ଆଲିଙ୍ଗନରସିକ	ଶ୍ରୀତା ଭୂଧର
ଜ୍ଞାତ ଅରବି ପର-	ଭବି ସମରେ
ଗିରିକୁଳ ଲଳାମ	ମନ୍ଥମଣ୍ଡଳେ,
ସାର୍ଥକ କଲ୍ଲ ନାମ	ଗୋବରଧନ
ରଖିଣ ଗୋକୁଳକୁ	ଦେଇ ଶରଣ;
ସଂସାରେ ଅକ୍ଷୟନ	ମନ୍ଦିତ ଜନ—
ଅଶ୍ରୁସ୍ୱରୁ ଅସାଧ	କରେ ସାଧନ ।
ଗିରି ପାରୁଣେ ଦେଖି	ତମାଳ ମାଳ—
ସୁମର ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ	ନନ୍ଦକୁଳ
ଅନଙ୍ଗ ଶବ୍ଦ ଦାହ-	ଜ୍ୱାଳ ବିକଳା
ତରଳାକ୍ଷୀ ତରଳା	ମେଞ୍ଚ ଅବଳା-
ସନ୍ତପ୍ତ ତନୁ ତାପ	ଗୁଣ୍ଡ ଯତନେ
କାଳିନ୍ଦୀ ନରସିଂହ-	ପକ୍ଷ ପବନେ
କମ୍ପିବୁ ମନ ମନ	ସାରସବର,
ଲଭିବୁ ସୁଆଶିଷ	ହେବ ମଙ୍ଗଳ ।
ତା ପରେ ରଜେ ନାପ-	କୁଞ୍ଜ କୁଶୀର
ପୁଷ୍ପ ସୁବାସ ଫୁଲେ	ଦିଶେ ରୁଚିର,

ହଂସଦୂତ ।

ମନୁଷ୍ୟରସମର— କେଳି ପ୍ରାଙ୍ଗଣ,
 ରସିକ ପରପାଶ— ରସ ସଦନ;
 ରାସ ଭସବେ ତହିଁ ଆଶ୍ରୟ ନାଶ
 କଦମ୍ବମୂଳେ ମଣି ରାସବିହାର
 ସୁରତ ମୁକେ ଫୁଲ— ଶର ପ୍ରହାର
 ଶୀତଳ ରାଗ ରକ୍ତ— ନଦୀ ସିଞ୍ଚାର ।
 ଶମିରୁ କ୍ଳାନ୍ତ ତହିଁ ବସିଲେ କ୍ଷଣେ
 ଲଭି ହଂସ ! ପରମ- ଆନନ୍ଦ ମନେ ।
 ନୋହିଲେ, କଳହଂସ ! ବ୍ୟର୍ଥ ଜୀବନ,
 • ବ୍ୟର୍ଥ ତୋହର ଆଦି—ରସ ବ୍ୟସନ ।
 ଶରଦମେଘ ଶେଷୀ— ନିର ଧବଳ
 ଅରଣ୍ୟସୁର ଶିର ବନଭିତର
 ପଡ଼ିଛି କରଳାସ— ଶିଖ ସେସନ,
 ଭ୍ରମେ ଗିରୀବନ୍ଧୁ କଙ୍କରଗଣ
 ଅସ୍ବେଦଣ ସକାଶେ ଦୂରୁ ମିଳନ୍ତି
 ଶୀତା କୌତୁକେ ପଥ- କ୍ଳାନ୍ତ ହରନ୍ତି;
 ଦେଖିଣ ତାକୁ ପଥେ ବିଷ୍ଣୁ ତ ମନେ
 ଭବିଷ୍ୟ କାହୁଁ ନାଶ କଲେ କେସକେ । •
 • ପୁରଲୀପାଣି ବିନା ଦାନା ମଳିନୀ
 ବୃକ୍ଷାବନରେ ଥିବେ ଗୋପ ନିବାନ ।

ଲଭଣ ନିତମ୍ବିନୀ ତରମଦଣା;
 କହିଲେ ନ ସରଇ ତାଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ।
 ଶୁଣି ତୋ ଉଚ୍ଚରବ ସୁଶ୍ରୀମଣି-
 ମୁରଜିତ ନୁପୁର- ନିକୃଣ ମଣି
 ଫେରବ କ୍ଷିପ୍ର ତାଙ୍କ ମଲ ଜୀବନ,
 ପାମୁଷ ବରଷିବ ତୋହୁ ଶିଷ୍ୟନ ।
 ଭୟର ବିମ୍ବ ତୁମ୍ଭେ ଘନ ଶ୍ୟାମଳ
 ଭଣ୍ଡାର ନାମ ଖ୍ୟାତ ପାଦପବର
 ବିରଜେ ବୃନ୍ଦାବନେ, ରେ ପଦରଥ,
 ବାରିବୁ ବସି ତହିଁ ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥ ।
 କମଳଯୋନି ନେତ୍ର ପ୍ରେମ ସଲିଳ
 ଝରନ୍ତେ ମୁକୁତଯୁଗଳ ଝାନ ପଙ୍କଜ
 ଗମିଲେ ସେ ପ୍ରଦେଶେ ବନଦେବତା
 ମଣିବେ ଆସିଲେ କି ପୁଣି ବଧାତା ।
 ନନ୍ଦ କହାଇ ମନୁ କାଳିନ୍ଦୀଜଳେ
 ଶୁଣି ଗୋପ ଯୋଷିତ ଧାଇଁଲେ ଖରେ;
 ନୟନୁ ଅବରତ ଝରନ୍ତା ନୀର,
 ଲେଖକଜଳେ ହେଲ ପଥ ପିଚ୍ଛିଳ,
 ଖସନ୍ତେ ପଦନୟାସ ବଜରମଣୀ
 ବ୍ୟାକୁଳିତା ବିଳମ୍ବ ପ୍ରମାଦ ଗଣି ।

ଲକ୍ଷ୍ୟକୀର୍ତ୍ତାପ୍ରହର- ପୁରୁଷାଦ୍ବିତ-
 ସ୍ଥଳତ ପଣି-ମଣି- କୃଷ୍ଣ ଲେହତ
 ମପ ଫୁଲ କଞ୍ଜକୁ ମଧୁ ବାସିତ
 ପିଇବୁ ହୃଦକଳ ହେଲେ ଭୃଷିତ ।
 ସୁର କାଳାୟ ବିଷ- ଧର ଗଞ୍ଜନ
 ଭୁଲୁ ଶାନ୍ତି ଲଭ ନବ ଜୀବନ ।
 ନବ୍ୟ-ସୁବକଭର— ଶୋକ ବିଶ୍ୱଳ,
 ଆଶାୟ ଚୂନ ପ୍ରୀତି- ଯଦୁ କୁଶଳ,
 କୁଣାବର୍ତ୍ତ-ଅବତ- ବିରହାନଳ-
 ସଂତପ୍ତତନୁ ବନ- ଦେବ ସକଳ
 ପୂଜିବୁ କୁସୁମରେ ଭକ୍ତଭରେ
 ପାଇବୁ ସ୍ଥାନ ହର- ଚରଣ ତଳେ ।
 ନ ଆଚର ଭକତ- ବନ୍ଦନ ବିଧି
 ଲଭିଛି କିଏ ଭକ୍ତ- ହୃଦୟୁକ୍ତିଧ ?
 ନିତ୍ୟ ଗୁରୁ ସ୍ମୃତି କେବା ବିରୁଦ୍ଧେ
 ଅନୋଳିତ ବଞ୍ଚିବା ମନ୍ଦ ମରୁଦେ
 ଦେଖିବୁ ଏକାଦଶ- ବନପୁରଦେ
 ମୁନି ନୟନ ଲେଭି ସ୍ଥାନ ଜଗତେ ।
 ତା ପରେ ବ୍ରଜପଣେ ଦ୍ଵାଦଶ ବନ
 ନିତ୍ୟ ବନ୍ଧୁଳ ଚୁଡ଼େ ରାଜେ ଶୋଭନ;

ହଂସଦୂତ ।

ମକରକେତୁ ଟାଣି	ଅଳିଶଞ୍ଜନ
କୁସୁମଶରେ ବିନ୍ଦେ	ବ୍ରଜକାମିନୀ ।
ଏ ସବୁ ଅତିକ୍ରମେ	ପଥେ ତୋହର
ଜନକୁ ମଧୁପୁରୀ	ବିହଙ୍ଗବର !
ଯମୁନା ପୁଲିନେ ସେ	ଦିଶେ ମୋହନ
ଗୁରୁ ସରସ୍ୟ ଅଙ୍ଗ	ମନ୍ତ୍ର ଯତନ ।
ବିଷଣି ଗିରି ନିଭ	ସନ୍ଧ୍ୟାବଳି
ଯଦୁକୁଳ ନିର୍ମଳ	ଯଶେ ଧବଳି
ଧରଣୀ ତହିଁ ଉଭା,	ଦେଖିଲେ ଅରେ
ଲଖି ଯିବ ତୋ ଆଖି	ସମ୍ପଦ ଉପରେ ।
ଦେଖିବୁ ତହିଁ ଚନ୍ଦ୍ର-	ଚନ୍ଦ୍ର ବାହନ
କରଇ କାହିଁ ନବ	କୁଣ ଭାଷଣ,
କାହିଁ କମଳଯୋନି	ପ୍ରାୟ ମରାଜି
ଭାଙ୍ଗଇ ସରସୀରେ	ସବୁ ମୃଣାଳ,
କାହିଁ ବା କେଜା ବସି	ଭୁଞ୍ଜେ ଭୁଞ୍ଜି,
ଶିଖିକା ଭାଙ୍ଗେ କାହିଁ	ଇନ୍ଦ୍ର ମାତଙ୍ଗ,
ଅମରାବତୀ ତେଜ	କୃଷ୍ଣ ଦର୍ଶନେ
ଆଗତ ମଧୁପୁରୀ	ଅମରଗଣେ ।
ମଧୁପୁର ଦାଣ୍ଡରେ	କୃଷ୍ଣ ଆମ୍ଭର
ଜମନ୍ତେ ମୁଗୁ ଦେଖି	ପୁର ନାଗରୀ ।

ଅଙ୍ଗ ଉତ୍ତର ଶସି ଲୋଚେ ଅବନୀ,
 ମୁକୁତାସାର ଛନ୍ଦି ରୁମ୍ଭେ ଧରଣୀ,
 ନାହିଁ ଦୃଷ୍ଟି ତହୁଁ କି, କୁଳ-ରମଣୀ
 ଭବନ୍ତି ଏକା ସିନା ନାଗରମଣୀ ।
 ଦେଖି ଏ ସଙ୍ଗସ୍ତତ ବିଚିତ୍ରାଦଳ
 ଉପହସନ୍ତି ମୁଖେ ଦେଇ ଅଞ୍ଜଳ,
 କାହୁଁ ବୁଝିବେ ବୃଦ୍ଧ ପ୍ରେମ ଲହରୀ
 ଭୁଲନ୍ତି ନିଜ ମାନ ଦଣ୍ଡକୁ ଧର ।
 ଗବାକ୍ଷ ପାଶେ ବସି କେଉଁ ଯୋଷିତ
 ଦକ୍ଷିଣ ପାଦ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ରସେ ରଞ୍ଜିତ
 କରଣ ନେଉଁ ବାମ-ପାଦେ ରଞ୍ଜନୀ
 ଶୁଣି ଧାଇଁଲା ଦାଣ୍ଡେ ମୁରଲୀ ଧ୍ବନି
 ସଖୀକ ଡାକ ଉଠେ ଭାଷେ ବଚନ
 “ବେଶବିନ୍ୟାସ ଶୁଦ୍ଧି ଆସ ବହନ
 ଦେଖିବୁ ଅଳଙ୍କରେ ଗୋପୀମୋହନ”
 ରମଣୀ କଳକଳେ ସ୍ତବ୍ଧ ହବଣ ।
 ଗୁଲନ୍ତି ଢଳ ଢଳ କଂସମଥନ,
 ଅଶୋକ ଫୁଲ ଦଶେ କଣ୍ଠେ ଶୋଭନ ।
 ପୁରଦାସିନୀ ସ୍ମାତା ଲଳା-ଅପାଙ୍ଗ
 ମଥୁରାପୁର ଖେଳେ ପ୍ରେମତରଙ୍ଗେ ।

ମଣିଭବନପରେ	କାହିଁ ଲଳନା
ବାତାୟନ ପାରୁଣେ	ସୁକୁନସୁନା
ତଡ଼ଇ ସଖୀକୁଳ	ଦେଇ ଶିଡ଼ିକ
ଦେଖିବ ଏକାକିନୀ	ବନମାଳିକି ।
କାହିଁ ପଦ୍ମବଦନା	ବସି ବିଜନେ
କରଇ କି ଭ୍ରାବନା	ଶୂନ୍ୟ ନୟନେ ।
ପରିଜନେ ଜଣାନ୍ତି	କଥା ଯେତେକ
ନୟଣେ କର୍ଣ୍ଣବିଳେ	ତହୁଁ ପଦେକ ।
ଶିଳା ଜନମେ ମନେ	ସୁବାସଭ୍ରମ
ନାରଦ ଶ୍ୟାମତନୁ	ନାଗରୋଭ୍ରମ
କାମିନୀ ଚିତ୍ତରେ	ଶୋଭା ସମ୍ଭାର
ନେତ୍ର ପଥକ ଅବା	ହେଲେ ବାଳାର ।
କୃଷ୍ଣବିରହେ କାହିଁ	କେ କିତମ୍ବିନୀ
ଲଜ ଉପେକ୍ଷି କାନ୍ଦେ	ମଉକାଶିନୀ ।
ସଖୀ ସମ୍ବୋଧ କହେ	“ନ ଶୋଚ ବାଳା
ଅପାଙ୍ଗପାଦେ ହର	ପଡ଼ିବେ ଧର” ।
ଖିଳ ବିଶ୍ୱମୋହନ	ନାଗରମଣି
ଗମନ୍ତି ଯେଉଁପଥେ	ପୁରରମଣୀ
ଖୋଲିଦପନ୍ତ ଜିଜ୍ଞା	ହୁଏ ବିପଣୀ
ସଜାଡ଼ି ଯହେ ପ୍ରୀତି-	ରତନମଣି ।

ବ୍ରାହ୍ମକ ବଣିଜରେ କାଳିଆମୁନା
 ନିପଟ କଟକିଆ, କାଲିସେ ଉଣା
 ହେଲେ ପ୍ରୀତିରତନ, ଯାଆନ୍ତି ଖସି
 ଅନ ଦୋକାନେ ମୂଲ କରନ୍ତି ବସି ।
 ଦେଖି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କୃଷି- ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ
 ଲାଗି ରହୁଲା କୁଳ- ବଧୂ ନିୟମ,
 ଅଳ୍ପକେ ବାନ୍ଧିନେଲେ ବ୍ରଜସମ୍ପଦ
 ଦକ୍ଷିଣରେ ଆଶ୍ରୟ- କୁଳବିପଦ ।
 ଏସବୁ ଅତିକମି ଯଦୁନକେତ
 ଲବିତ ସମାକୁଳ, ହେଲି ସଙ୍କେତ
 ଗମିବୁ ଶ୍ରୀନିବାସ- ବାସଭବନ,
 ଗଗନଚୁମ୍ବି ତଥୁ ଉଡ଼େ କେତନ ।
 ଶୁଚିକସରେ ତହିଁ ସୃଷ୍ଟିକମଳ,
 କୀ ତନ୍ତ୍ର ମନସ୍ତୋ ମରାଳଦଳ,
 ଶୁଚିକରେ ତାହାଙ୍କ ତନୁ ରଚନ
 ଅଳଙ୍କାର ମାଣିକେ ଚନ୍ଦ୍ର ଚରଣ ।
 ଶୋଷଭବନେ ତହିଁ ଅଶ୍ରୁରୁ ଜଳେ,
 ଧୂମଲତାକା ଭୁମେ ଦର୍ମ୍ୟ ଉପରେ,
 ନରଦଶ୍ୟାମ ତନୁ କଳାପୀକୁଳ
 ଦେଖି ହର୍ଷେ କରନ୍ତି ସୁତ ବହୁଳ ।

ମାନସଚୁଟି ଯେବେ ତାର ଦର୍ଶନେ
 ହୁଏଇ, ହଂସ ! ନାହିଁ ଭାବନା ମନେ ।
 ଜନପଦେ ବସୁ ତୁ ଜନସ୍ତ୍ରୀ ସୂତା—
 ପ୍ରତି ଜାଣେ ମୁଁ ଅଛି ତୋର ମମତା ।
 ଶୋଭଇ ବାତାୟନ ନିତ୍ୟ କୁତନ,
 ମୁକୁତାମାଳ ମଣି ତନୁ ଯତନ ।
 ବହର ମନ ମନ ସୁଜନବହ,
 ବିରଜଇ ଅନଳ ସୁମୁନବହ ।
 ଭୂଷିରେ ବିରଚିତ ଛଣା କାଞ୍ଚନେ
 କୃଷ୍ଣ-କଶୋର ଲଳା ଗୋପଭୁବନେ ।
 ଘେନି ଶ ଅଳେ କେତେ ଜୀବନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର
 କେଳିମନ୍ଦିର ତହିଁ ଅତି ବିଚିତ୍ର ।
 ପୁର ପ୍ରାଙ୍ଗଣେ ତାର ଚନ୍ଦ୍ର ଧରଣୀ
 ରଜଇ ମରକତ-ଯନ୍ତ୍ର କାଞ୍ଚନା,
 ମଦକଳ କଳାପୀ-କୁଳ ମୋହନ
 କାଶିଣ ତହିଁ ରଚି-ଥବେ ଶୟନ ।
 ତେଜ ଅତଙ୍କ ସଖା ସାରସବର !
 ମନମଉଜେ ବସି ଯନ୍ତ୍ରପର
 ଦେଖି ସମୟ ଭୁଝି ସୁଅବସର
 ଜଣାଇବୁ ଶୁଣରେ ଦୁଃଖ ଅମର ।

ମୃଦୁଳ-ଭୁଳାଗେୟେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପଲଙ୍କେ
 ଉଷତରେ ଆଉଜି କମଳା-ଅଳେ
 ପୃଷ୍ଠେନ୍ନୁ ଉପାଧାନେ କପୋତୀଭରେ
 ରାଧାରମଣ ବସି- ସୁବେ ସୁଖରେ ।
 ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗପ୍ରଣାମ ଜଣେ କାଳିନ୍ଦୀ ଜଳ,
 ଶ୍ରବଣମୂଳେ ଦୋଳେ ମଣି ମକର,
 କନକକାନ୍ତ ଜଣା ପିନ୍ଧା ବସନ;
 ଦେଖି ଏ ସବୁ ମୁଖେ ହେବ ଜୟନ ।
 ବିକ୍ରମ ନାମ ଯଦୁ- କୁଳ ପ୍ରାଚୀନ
 ମନୋହର ସଙ୍ଗୀତ- କଳା ପ୍ରସାଣ
 ଗାଅଇ ଗୀତ ବାଣୀ- ତାରେ ମିଶାଇ
 କୃଷ୍ଣ ପାରୁଣେ ତାଙ୍କ ମନ ରସାଇ ।
 ମଣିସ୍ତମ୍ଭେ ଆଉଜି ହୁର ଅହୁର—
 ଆକୁଳା ଉପେ ଯାର ଆଭାସ କୁଳ-
 କାଉଁର କୁରୁକୁଳ ଯଶୋଗୀତିକା,
 ଶୁଣନ୍ତି ସବେ ଡେର ଶୁଭ ଲାଭକା
 ପାତ୍ୟକ ବାର ଶିନି- ବଂଶ ତଳକ,
 କୃତବର୍ମା ସୁମତି ବଞ୍ଚି ପୁଲକ
 ବାମ ଦକ୍ଷିଣେ ଉଭା, ବାଳବ୍ୟକ୍ତନ
 ଚୁଳାନ୍ତି ଗୁରୁ ଦିଶେ କରଗୁଳନ ।

ଉଦ୍ଧବ ବସି ପଦ୍ମ-	ଚରଣ ତଳେ
ମଞ୍ଜୁସ୍ଥିତେ ପାଦ	ପ୍ରେମ ବହୁଳେ ।
ମାନସଭୁଜା ତୁମ୍ଭ	ରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗିବ
ମକରନ ଅମୃତେ	ନିବଦ୍ଧ ଥିବ ।
ସୁଖଶାଳାରେ ବସି	ପକ୍ଷିରାଜନ
କରଯୋଡ଼ି ଗରୁଡ଼	ଶିଳ୍ପିତମନ
କଣ୍ଠିତେର ରୁଦ୍ଧୁଛି	କିବା ଆଦେଶ
ହେବ ନ ପଡ଼େ ତାର	ନେନି ନିମେଷ ।
ଯାର ଅଙ୍ଗୁଳି ନଖ-	ରୁଚି ବର୍ଣ୍ଣନେ
ବଧୁ ନୁହେଁ ସମର୍ଥ	ତେଜସ୍ବଦନେ
କୋଟି ଲବଣ୍ୟନିଧି	ରହେକବର-
ଶୋଭା ଦେଖେ ମୁହଁ	କେତେ ମାତର !
ସ୍ବଭାବେ ପୁଣି ମୁହଁ	ମୁହଁ ଅବଳା
ନାରୀ ପ୍ରଜ୍ଞା ସୁଲଭ-	ଗୁଣ ଚପଳା ।
କୃଷ୍ଣ ଯେ ଅନୁରାଗ	ତାର ରଞ୍ଜସେ
ମାତଛି ମୁଗ୍ଧା ମୁହଁ	କେଳା ସାହସେ ।
ନଟବର ରୁଚିର —	ପାଦ ନଖର
ନିଅନ୍ତେ ଚୋର ଗୋପ-	ବାଳକଦଳ
ମନବରସେ ବଧୁ	କର ଯତନ
ରଖନ୍ତେ ଶିରେ ଶିଖା	ରାଜେ ମୋହନ ।

ଦେଖି ନଖ ବକାଶ	ବାଇ ବିପତ୍ତି
ବରଷୁତ କେତେ	ସୁତ ବରତ
ପ୍ରେମାନନ୍ଦେ ନାଚନ୍ତି	ପୁଣି ଶୋଚନ୍ତି
ଭକ୍ତେ ମୁକ୍ତି ନ ଲାଭ	ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ପତ୍ତି ।
ଚରଣ ଶିରୀ ଉଚ୍ଛି	ସର୍ବେଜଗଜ୍ଜ
ଉଦକେ ତପୋରତା	ଆତ୍ମନ ସାଜ,
ସହଜ ଖରା ବର୍ଷା,	ନାହିଁ ଭାବନା;
ଏକା ଭାବନା ସିନା	ଉଷ୍ଣସାଧନା ।
ଦେଖି ଏ ଦୁରାସକ୍ତି	ହେମ ରାଜନ
ନାଶିଲା ଅକ୍ଷକୁଳ	କର ଶାସନ,
ହେମନ୍ତେ ବନ୍ଦେ ତେଣୁ	ପ୍ରଣବଭରେ
ଦୁରାକାଂକ୍ଷା କାର କେ	ପୂରଣ କରେ ?
ମରକତ କଦଳୀ	ଜିଣି ମୂଳର
ଲମ୍ବା ପୀଠ ବର୍ତ୍ତୁଳ	ଉରୁଧୂଗଳ
ଗୋପ ଯୋଷିତ ବନ୍ଧୁ-	ମନ୍ତ୍ର ମାତଙ୍ଗ;
ଅଲ୍ଲନ, ବାହୁଯୁଗ	ପାଶ ଭୂଜଙ୍ଗ ।
ନାଭିସରସୀ ଶଙ୍ଖା-	କୃତ ଗହ୍ୱର;
ଗୋପୀନୟନ ମୀନ	ଖେଳେ ତହିଁର ।
ଗୁଣି ଲବଣ୍ୟମୁଧା	ସୁଖେ ବଚର
ସୁଜନରେ ବନ୍ଧଇ	ନେହି ଶପଥ ।

କଲ୍ଲ ଆରମ୍ଭେ ତହିଁ	ହେମକମଳ
ବଳଶିର ବିଧାତା-	ଜଳଶିରୁଳ,
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ-	ସୃଷ୍ଟିଆଧାର
ବିଲେକ ଶୋଭସିନ୍ଧୁ	ସୁଧାଭ୍ରମର ।
ବାଜନ୍ତେ ଯଶୋବନ୍ତୀ	ଲବଣୀଗ୍ଧର
ବିଶୁଷିତ କୁନ୍ଦଳେ	ନବକିଶୋର
ଲଭି ଦାମ ପରଶ	କ୍ଷଣମାତର
ଦିବଳ ଲଭାଦୁଃଖ	ଧରେ ଉଦର ।
ସେଦନବ୍ୟାପକ ଶିଶୁ	ନନ୍ଦ କନ୍ଦାର
ଜନନୀ ଆଗେ ଦେଲେ	ମୁଖ ମେଲଇ;
ଉଦରମଧ୍ୟେ ଦେଖି	ଜଳିଭୁବନ
ଯଶୋଦା କଲେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ	କିଜ ଗାବନ ।
ଲମ୍ବର ବକ୍ଷେ ବନ-	କୁସୁମହାର,
ଦୋଳେ କୋସୁର ଜଣି	ମରାଜିମାଳ;
ଦୁଶାଳ ବକ୍ଷ ଦିଶେ	ଅତି ମଞ୍ଜୁଳ
ଦହଇ ମନସିଜେ	କାମିନୀକୁଳ ।
ମର୍ଦ୍ଦତମଶିଷ୍ଟମୁ	ବାହୁସୁଗଳ
କିନ୍ତୁ ଅଙ୍ଗଦେ ରଜେ	ସୁମନୋହର
ବରଦାତୁର ଗୋପୀ-	କଣ୍ଠ-ଆଶୋଷେ
ଅସୁର ସୌରଭରେ	ବାସେ ବିଶେଷେ ।

Calcutta-27.

O.P. 891-451/A 444h.

ନବଲକ୍ଷ୍ୟ ଶିଖି	ସଦ୍‌ବଦନ
ସୁଦୃଢ଼ ନୂତନ ସୁଧା-	ରସ ସଦନ
ମଦନାବେଶେ ଗୁରୁ	ଭୁବ୍ଧ ନିର୍ଭୟ
ମଧୁରତର ମୁକ୍ତା-	କିର ଲବନେ ।
ବନ୍ଧୁତ କହକାରେ	କି ପ୍ରୟୋଜନ,
ମଧୁରରସ, ମୋର	ନିତ କର୍ଣ୍ଣନ
ଅଭିଜ୍ଞାନ ସତ୍ୟତ	ମଣି କେବଳ
ବିଦିରୁ ଚିତ୍ତର ତୁ	ସୁରଲଧର ।
ନେତ୍ର ଅବସ୍ଥା ତୋର	ପୁରୁଷରୂପ
ହେଲେ ଦେଖିଣ ତାଙ୍କ	ରୂପ ଲବଣ୍ୟ
ଲଭିବୁ ପରାଣରେ	ପ୍ରୀତି ଅସାର
ମଣିବୁ ସହକରେ	କ୍ଷଣୋଦାବାଳ ।
ମଉ ମରାଜୀ ରତି-	କଳା ଚିତ୍ତର !
ଦେଖିବୁ ଯେବେ ମଧୁ-	ସୁର ବଧୂର
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶିଖାସେ ମୁଗ୍ଧ	କୃଷ୍ଣ ଆମ୍ବର
ନ ପକାଇ ତାହାଙ୍କ	ଶ୍ରବଣଧର
ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରମଣି କଥା,	କୁହ ସମୟ
ଆତ୍ମର ନୋହୁ କ୍ଷଣେ	ଧରୁ ଥୟ ।
କରଇ ଚିତ୍ତ ଯାର	ସୁଧା ସେବନ
ସୋଳ ଦିନରେ ତାର	ବଳେ କି ମନ ?

DBA000001835ORI

ଦେଖିବୁ ଯେବେ ବୃନ୍ଦା- ବନ ସୁମର
 ଗାଉଛି ପିକ ନୋଳି ସ୍ଵର ଲହରୀ,
 ବହୁଛି ବାତ ଗିରି- ମଞ୍ଚି ସଞ୍ଚାଳି
 ଜଣାଇବୁ ଛମ୍ପୁରେ ଅମ୍ବ ଗୁହାର ।
 ଧୀରଲଳିତ ଆହେ ଗୋପୀରମଣ !
 ଗୋଗୁରଣ କଥା କି ନାହିଁ ସ୍ମରଣ ?
 ବଞ୍ଚିବାକୁଲେ ସାଧା ତୁମ୍ଭ ବଞ୍ଚିବୀ
 ମୃତକଲ୍ପା ସେ ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗ ନ ଲଭି ।
 ତେଣୁ ତାହାଙ୍କ ଦୁଃଖେ ଅତି ଦୁଃଖିତା •
 ହୃଦୟ ଆବେଗରେ ସଖୀ ଲଳିତା
 ନିବେଦିଛି ଛମ୍ପୁରେ ଦୁଃଖ ସନ୍ଦେଶ
 ଚରଣ ଅରବିନ୍ଦେ ନମି ଅଶେଷ ।
 ଆବାଲ୍ୟରୁ ତୁମ୍ଭର ସ୍ଵେଦଲଳିତା
 ନବ କମଳଦଳେ ପ୍ରତିପାଳିତା
 ଝୁରେ ଧେନୁ କପିଳା, ପୟସଭରେ
 ଜୟନଭରମାନ୍ତା ଗୃଲେ ମନ୍ତ୍ରରେ ।
 ନାପ ସମୀପେ ତୁମ୍ଭ ଲତା ବାସନ୍ତୀ
 ସୁସ୍ଵେଦ ଲଭିଥିଲା ଚୁଟ ସଙ୍ଗତି,
 ମକରନ୍ଦ ବ୍ୟାଜରେ ତୁମ୍ଭ ବିରହେ
 କାନ୍ଦଇ କନ୍ଦାରଣ ଗୋପୀନିବହେ ।

ହଂସଦୂତ ।

ଗୋପକୁଳ ପରମା-	ନଳ ବସତି
ଥିଲା, ମୁରମଥନ,	ଗୋପ ସମ୍ପତ୍ତି;
କି ଅବଗ୍ରହ ହେଲା	ହୃଦ ଅହୃଦ
ଗୋପ ସମ୍ପଦ କଲା	କ୍ଷଣକେ ଜୁର ।
ଦୂରେ ରହନ୍ତେ ବ୍ରଜ-	ବସତି ଶୁଚି
ଅରଣ୍ଧ୍ରାସୁର ସଦା	ପଡ଼ିଲ ମାଡ଼,
ଜୁଣାବଉଁ ତାଡ଼ନେ	ପୁର ଭୟଦ,
ଗୋପସୁଦୃଶୀ ଗଣୁ-	ଛନ୍ତି ବିପଦ ।
ତୁମ୍ଭ ବହନେ ଅଜ	ଗୋପ ଭୁବନ
ଦଶର ଶୂନ୍ୟ ଯେଣେ	ଗୁହେଁ ନୟନ,
ନାହିଁ ତ ଆଉ ସେହି	ପୁରୁଷ ଶିଶୁ
ଝୁର ମରନ୍ତି ଦୁଃଖେ	ନାହିଁ ଆଶା ।
ନ ପଡ଼ିଲେ ଚରଣ-	ଧୂଳି ତୁମ୍ଭର
ବିପିନେ ଲତାଶେଖୀ	ବିଷକରୁଣ;
ବାତ ଗୁଳିତ ଫୁଲ-	ବାସ ମଧୁର
ଦ୍ରାଣୀ ଯାଆନ୍ତି ମୂର୍ଖା	ଭବନକୁଳ ।
ଲସ୍ୟ ପ୍ରହସ ରସ-	କେଳି ପ୍ରକାଶା
କରନ୍ତି ସେବା ରାଜ-	କନ୍ୟା ନବାନା •
ଅବମୁଗ୍ଧା ସରଳା ।	ଗ୍ରାମ୍ୟ ଯୁବକ
ପଡ଼ିବେ ମନେ କମ୍ପା	ଆଉ ସମ୍ପତ୍ତି ?

ଦଂସଦୂତ ।

ସ୍ଵଧାରିମାହୁକ ଆଦେ	କାହିଁ ସେ କାଳ
ଅଥୁ ନ ଥିଲା ଯେବେ	କାଳ କିକାଳ
ସଙ୍ଗମ ସ୍ଵାର୍ଥୀ ଯେବେ	କାଟା କିଟପା-
କିମିରେ ରହୁଥାଅ	ବିଜନେ ରହି ।
ତେଜନ୍ତେ ଗୋପୀକୁଳ	ପ୍ରାଣରମଣ !
ଦେବେ କାହିଁ ତୁମ୍ଭକୁ	ଜେଉଁ ଦୁଃଖ;
କାଳିଆ ଧନ ଏହା	ଜାଣେ ଜଗତ
ଶୁଣିତେ ପୁରୁଣା ଯେବେ	ନୂଆ ଆଗତ ।
ବାହୁସ ଗଡ଼ ପୋଷା	ପିକ ଶାବକ
ପାସୋର ଦେଲ ସଖେ	ପ୍ରତି ପାଳକ
ଉଡ଼ି ଯାଅଇ କାହିଁ	ନ କର ଲକ୍ଷ
ଜନ୍ମନ୍ତେ ଅଳେ ତାର	ନୂତନ ପକ୍ଷ ।
ଶୁଣୁରେ ଫେରଇ ମୁଁ	ଦୁଃଖ ନାଟକ
ସନ୍ଧେପେ ରଚି ପୁଅ-	ରଙ୍ଗ ମାସକ
ରସ ଆସାଦି ଚନ୍ଦ୍ର	ରସଗଣର
କାକ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ତୁମ୍ଭ	ହେବ ଗୋଚର ।
କୃତ୍ତିକାବନ ଚନ୍ଦ୍ରମା !	ଆଗେ ପରୁରେ
ପାସୋର ଦେଲ ସ୍ଵଧା	ଲେଉଁ ବରୁରେ ?
ଲୁପ୍ତ ଶେଲ କିମ୍ପା	ଶୁଣି ଶୁଣି ?
ଶୁଣିଲେ ରାଧା ନାମ	ବ୍ୟଥେ ବିକଳ ।

ପରୋଷେ କି କହବ	କୁଞ୍ଜବିହାର !
ଦୁଷ୍ଟ ନିନ୍ଦିତ ହେଲା	ଆମ୍ଭ ଭଗାର,
କୁଳ ପଛରେ ଥିଲା	ଦାଉ ସାଧଲା,
ଅଲ୍ୟକା କରି ପାଳି	ପୋପାଡ଼ି ନେଲା ।
ପଶୁପକ୍ଷୋଷାଭୁଷା	ରମଣୀମଣି
ସାଧୁ ମୁଣିଳା କୋଟି-	ଲବଣ୍ୟଖଣି
କ୍ଷୀଣା ସ୍ବଧକା ଧ୍ୟାୟି	ପଦକମଳ
ଇତର ନାଶ ପ୍ରାୟେ	କଷ୍ଟେ ବାସର ।
ପାସୋରଦେଲ ଗୋଷ୍ଠ	ଗୋଷ୍ଠୀଜଳକ,
ଦୟା ନ କହେ ଲବେ	ଯଦି ଅନ୍ତକ
ବନଫୁଲ ସୌରଭେ	ଅତି ଦୁଃସହ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସଖୀ କେହ୍ନେ	ସାରିବ କହ ?
ଲୋଚକ ଅବରତ	ହରି ନନ୍ଦନ
ବଢ଼ିଲ ନଦୀ କିଣି	କାଳିନୀ ତନୁ ।
ଭଗିନୀ ପରାଭବେ	ହେଷି ଶମନ
ନ କଲା ରାଧା ମୃତ୍ୟୁ-	ବାହା ପୁରଣ ।
ଦୁରରୁ ଭାବି ତୁମ୍ଭ	ରୂପ ମୋହନ
ପ୍ରେମାନଳେ ଦେଇଛି	ହାସି ଜୀବନ
ହୃତାହୃତ ବିରୁଦ୍ଧ	ମନେ ନ ଧର
ପୋଡ଼ି ନରଲ ରାଧା	ପତଙ୍ଗ ପର ।

କସ କହବ ଅବା	ଅଣତରୁଣ
ନିଜଦୋଷରୁ ସଖୀ	ମରଇ ଝୁର ।
ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତା ଯଦି	ତୁମ୍ଭ ଭବନା
ସରନ୍ତା କ୍ଷଣେ ତାର	ସବୁ ଯାତନା ।
କୁରୁଜା କରୁଥିଲା	କେଉଁ ସୁକୃତି
ଲଭିଲା ଦିବ୍ୟଶୋଭା	ତ୍ୟଜି ବିକୃତି,
ବିଳସ ମଥୁରାରେ	ସୁଖ ସୁଛନ୍ଦେ
ଭୁଲାଇ ମନ ତୁମ୍ଭ	କି କୁଟି କ୍ଷମେ ।
ପୁର ସୁକୃତି ସମ୍ଭୁ	ଭଜିଲା ପରା
ତେଣୁ ସଖୀ ଆମ୍ଭର	ହେଲା ସରଳା,
ନ ଜାଣେ କୁଟିକ୍ଷମ	ତେଣୁ ବଞ୍ଚିଉ-
ହୃଦୟ ସଂକେତ ତାର	ହାନ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଉ ।
ଶୁଣିଲେ କାହୁଁ କେବେ	ବେଶୁ ନିନାଦ
ସହସା ଘେରିବସେ	ଚିତ୍ତେ ଭିନ୍ନାଦ;
ଭୁତଲେ ପଡ଼େ ସଖୀ	ସଦା ବିସ୍ମୟ,
ଧୂଳି ଧୂସର ତନୁ	ଦିଶେ ମଳିନୀ ।
ଆଶଙ୍କା ହୁଏ ହେଲା	ଭୂତ ବିକାର,
ଅଥବା ଘଟିଲା କି	ମୂର୍ତ୍ତୀଧକାର,
ଦଂଶନ କଲା ଅବା	ହୁର ଭୁଜଙ୍ଗ
ତମ୍ଭକଗୋରୁ ତନୁ	ଦିଶେ ବିଭଙ୍ଗ ।

ଆହେ ଜଗତ ନେତ୍ରା-	ନନ୍ଦ ପଞ୍ଚରା,
ମନନଯୁକ୍ତକାଶ	ମୁରଲୀଧର !
ଭୁଲି ରହଇ ସୁଖେ	ପାଇଁ ମଥୁରା,
ନ ପାଇ ତୁମ୍ଭ ବାଣୀ	ବଧା ବିଧୁର ।
ଅମଙ୍ଗଳ ପିଣ୍ଡାତ	ସୁଯୋଗ ପାଇ
ନାଚେ ଚିତ୍ତକୁହରେ	ଭୟ ଦେଖାଇ ।
ତୁମ୍ଭ ଦର୍ଶନେ ସଖୀ	ଭକତିଭରେ
ନିରାଳ ଶରଳ-	ସୁତା ପୟରେ,
କମର ପିଙ୍କଯୋଗୀ,	ଭଜେ ମାନ୍ଦିକ
ସେବଇ ଜାଣିଲକ	ପୂଜେ ଶୁଣିକ ।
ରୁପତ ଧରଣ୍ୟ ତାର	ବୁଦ୍ଧି ଚପଳ !
ଛୁଡ଼ିଛି ସବୁ ଆଶା ।	ଦୁଃଖ ବକଳା ।
ଭଜେ ଭୁଜନ-ରସ-	ପଦ ବାନ୍ଧବ
କାମଅରର ଶିବ	ଗଉରୀ ଧବ
ଘନ ଚନ୍ଦନ ଚନ୍ଦ୍ର,	ଚନ୍ଦ୍ରମଉଳି
ତୁମ୍ଭ ବିରହେ ଆତ୍ମ	ସଖୀ ବାତୁଳୀ ।
ଭାଙ୍ଗି ତମାଳ ତାଳ	ରସେ ତାହାର
ଲେଖଇ ଚୁପ୍ ଚବ	ସାସବିହାର !
କାମ କାମୁକ ଜଣି	ଗୁରୁ ଭୁଞ୍ଜିବ,
ସି ଭଜେ ଉଦ୍ଧ କରେ	ରାଜେ ଶାରଙ୍ଗ ;

ଲମ୍ବାଇଁ ଗଲେ ଭୁଜ-	ବଞ୍ଚିତ ତାର
ଜଳମନ୍ଦିରାଙ୍ଗୀ	ଲେଟେ ଧରଇ ।
କେଳେ କା ପୁଷ୍ପପୁଷ୍ପ	ପ୍ରମୋଦଭରେ
କଲ୍ଲର ବସି ଭୂମି	କିନ୍ତୁ ମନରେ
କିଭିତେ ରଚି ନାନା	କଲ୍ଲନା ଯଥା,
କ୍ଷଣେ ନିକର୍ତ୍ତେ ନାହିଁ	ଦୁଃସାଧ୍ୟ କାଥା ।
କୃପା ସାଗର ଦୟା	କ୍ଷୟିକା କାହିଁ ?
ସଲୀଳ ପାଶବାରେ	କେଲେ ଯକାର ।
ପ୍ରାଣ ହେଲଣି ଆସି	ଯିବା ପଥରେ
ତଥାପି ସ୍ମୃତି ଜାଗେ	ହୃଦ-ପଥରେ;
ଅନୁଭବରେ କ୍ଷୀଣ	ସାଧୁ ସଫଳ,
ଭାବି ପଡ଼ୁଛି ତାର	ଆଶା ଲତିକା ।
ଯୋଗୀ ସମୁତ୍ଥେ ବିଶ୍ୱ-	ରାଜ ! ବିରାଜ
ଶୁଣି ସାଜଇ ସଖୀ	ସମାଧି ସାଜ,
ନିବସ ସଦା ଯମୀ	କେବେ ଯଦବା
ଆଚରଇ ସିନ୍ଧୁ	ତେଣୁ କହିଲା ।
ମୁକୁନ୍ଦ କ୍ରାନ୍ତନୟ	ନୟନନୟନ
ହରି ମୁରାରି ଲଜ୍ଜା-	କର ଲେଖନ
ହରିବଞ୍ଚଇ ବୁଦ୍ଧା-	ବନ ମଦନ
ବୋଲି କାମେ କମାର	ସେ ପରିଜନ ।

ବରହ ଦାବ-ବନ୍ଧି	ତନୁ କାନ୍ତିନ
ଚନ୍ଦ୍ର ଆକାରେ ଘେର	କରେ ଦହନ ;
ମାର ମାରଇ ବାଣ	ଟାଣି ଶିଞ୍ଜଳ
ଅକୁଳେ ଛଟପଟ	ପ୍ରାଣ ହରଣୀ ;
ଦନକୁ ଦନ ତନୁ-	ବଳ ସଙ୍ଗାଣି
କୁସୁମ ଶରଦାତେ	ଜୀବନ ଶୀତ,
ଜୀବନ କୁରଙ୍ଗମ	ଯିବ ବାହାର
ଅତିରେ ବିଦିନରୁ	ବ୍ରଜକିଦାସ ।
ଦୁଗ୍ଧଧଳାତଳ	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର
ଭଜନ୍ତେ ଭକତରେ	ସଖୀ ଆମ୍ଭର
ପ୍ରାଣ ନେବାକୁ ସ୍ଵର	ଲଗାଏ ହଟ,
ଭବବିନୋଦ ଭୂମ୍ଭେ	ଦେଖୁଛ ନଟ ।
ମାରମାରଣ କଷ୍ଟ	ନ ଦିଏ ଯେତେ
କୁଭୁକ ଏକା ଭୂମ୍ଭେ	ବାଧୁଛି ତେତେ ।
ଭୂମ୍ଭେ ଗୋପୀହୃଦ	ନୁହେ ଅଜଣା
କମ୍ପାଇ ମାୟାଧର	କର ଛଳନା ?
ତତ୍ତ୍ଵମସି ଉଦ୍ଭବ	କେତେ ବଖାଣେ
ଏ କାନେ ପଣି ତାହା	ଯାଏ ସେ କାନେ ।
କେବଳ ରଥାଶୋକ	ବଡ଼େ ଦରୁଣ
ମନକୁ କାନ୍ଦୁ ରୁଚେ	ଭବ ନିର୍ବୁଣ ।

ସବଜ୍ଞପଣେ ଦେବ-	ଗୁରୁ ସନାତନ
ପ୍ରାନ୍ନମାୟୁତ ଯଦୁ-	କୁଳ ପ୍ରଧାନ
ସତବଧଦେ ଗୁଣୀ-	ବଶେ ପ୍ରଥୁତ,
ତାକୁ ବା କେଉଁକଥା	ନାହିଁ ବିଦତ ?
ସଖୀ କଳିକଳନୟା	ଯମ ଭଗିନୀ
ବିଷାଦକ୍ଷୀତେ ଆତ୍ମ	କଳନାଦିନୀ
ଦୁନୟାମିନୀ ଦୁଃଖେ	ଲହରୀ ଛଳେ
ପିଟଇ ଶିର ସଦା	ଚରଣ ତଳେ ।
ଏହାଙ୍କ ଠାରୁ ବଳ	ସୁପରିଚିତ
ପାଇବୁ କାହିଁ ଆଉ	ଗୋପାଦୟିତ !
ସଖୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଯାଇଁ	ସେ ମଧୁସୂରେ
ବିନୟେ ଜଣାଇବ	ତୁମ୍ଭ ଛମ୍ପୁରେ ।
ବିରହ ତାପ ଜାଟ	କାଟେ ଅଳ୍ପର,
ମଉଳି ପଡ଼େ ତଳେ	କୁମ୍ଭମଦଳ ।
ଉତ୍କଳିକାତରଙ୍ଗ-	ଦୋଳାରେ ଦୋଳି
ସାଧା କୁମୁଦ ହୁଏ	ସୋରେ ଆନୋଳି ।
ନାହିଁ ଆମୋଦ ନାହିଁ	ପୁବ ସରଗ,
ଆଳି-ଅଳି କୁତୁକ	ଭଜେ ବିରଗ ।
ଗୋକୁଳଗୁମ ଦିଅ	ପାଦ ପରଗ
ସାଧା-ହୃଦ-କୁମୁଦ	ଦୁଷ୍ଟ ସରସ ।

ମେଳନ-ଆଶା ପୋଷି	ସଖୀ ଆମ୍ଭର
ରଖିଛି କଷ୍ଟେ ଜୀବ	ଧର୍ମ୍ୟ ଧର ।
ହତାଶ ନୟନରେ	ସଖୀ ଆକୁଳେ
ଅନାର ରହୁଥିବ	ଚୁପ ଶୁକୁଳେ ।
ଅନ୍ଧାର ଦେଲେ କଣ-	ଦିନ ସମ୍ପ୍ରତି
ପଡ଼ିବ ସହଚରୀ	ଶିରେ ବସିଛି ।
କାମଚିତା ଜାଳିବ	ସାଧା ହୃଦୟ,
ବାହାରି ଯିବ ପ୍ରାଣ	ଯମ ନିଲୟ ।
ଲୋଡ଼ଇ ସଖୀ ଯେବେ	କି ପ୍ରତିକାର
କରନ୍ତେ ସଖୀକୁଳ	ନିବାର ତାର
ଭାଇ ଆରମ୍ଭେ ସେତ	ଲୋପ ଭଜଇ;
ନୋହିଲେ ଜୀବନରେ	ନ ଥାନ୍ତା ସନ୍ଧ୍ୟା ।
ଦିଅନ୍ତୁ ଆଶାସନା	ସଖୀ ସକଳ-
ପାଇବୁ କାନ୍ତ, ରଥେ,	ନୁହ ବିକଳ ।
ଲଭ ଏ ଆଶା ନାଲୋ-	ସୁଲନୟନା
ବଞ୍ଚିଛି ଦୁଃଖେ ସହ	ସୁର ଯାତନା ।
ସଂକୀର୍ତ୍ତାରସିକ !	ନିତ୍ୟ ନୃତନା
ପ୍ରେମ ଲହରୀ ରବି	ଭବ-ଗହନା
ମଦନତରା ଛୁଡ଼ି	ପ୍ରୀତି ସାଗରେ
ସଂକୀର୍ତ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଶେଷ-	ଥୁଲ ଗୁପ୍ତରେ ।

ପାସୋରଦେଲ ଏବେ	ନାହିଁ ସେ ଭବ,
ଦାରୁଣ ନିରପେକ୍ଷ	ହେଲ ମାଧବ !
ଧକ ସଖୀକୁ ମୋର	ତୁଳା କମ୍ପନ
ସୁତରା ଯେଣୁ ନାସା-	ଅଗ୍ରେ ଜୀବନ ।
ଅଚଳୁନାୟୁ ଯେତେ	ଭବ ବିକାର
ପ୍ରକାଶେ ରାଧା ଗୁଣ୍ଡା	ମାନବ ଶ୍ରେ
କହିଁ ପାରିବ ତାହା	ନୁହେଁ ସମ୍ଭବ,
ଅବଳା ଗୁହଁ କାହିଁ	ବାଣୀ ବିଭବ ।
ବିଳସେ ଉଦ୍‌ଘୋଷରେ	ଯେତେ କଲ୍ୟାଣୀ
ସନ୍ଧେସେ କହେ ତାହା	ଗୁରୁଲପାଣୀ ।
ଦବ୍ୟ ଅବଧାନରେ	ଦେଇ ଶ୍ରବଣ
ଶୁଣ ଜୀବିତନାଥ !	ମୋ ନିବେଦନ,
ସୁର ପୂରୁବ କଥା	ଅତି ଦୁଃଖିତା .
କହନ୍ତୁ ରାଧା ଶୁଣ	ଆଗୋ ଲଳିତା—
ମୋଠାରେ ଯେଉଁ ସ୍ପେଷ	ରଖିଲେ ହରି
ନ ପାରିଲ ଶୁଣି ଗୁଁ	ଧନକୁ ତରି ।
ଧନ ଅଧନ ଆଦି	ବିଚାର ନାହିଁ,
ସରିତ ବଢ଼େ ଦୁଇ-	ତଟକୁ ଖାର ।
କୃଷ୍ଣ ପୂର୍ବ ପାରିତ	କଲେ ସୁରଣ
ଲକ୍ଷିତା ରଖିବାକୁ	କ୍ଷଣେ ଜୀବନ ।

ଏହି ଯେ ଲତାକୁଞ୍ଜ	ପୂରୁବେ ଦେଖି
କେତେ ଆନନ୍ଦ ହୁଏ	ନ ପାରେ ଲେଖି ।
ତରୁସଜି ଏହି ଯେ	ସଜେ ଆଗରେ
ଦେଖିଲେ ପ୍ରମୋଦ କି	ହୃଦୟ ଧରେ ?
ଦେଖୁଛି ସବୁ ଆଜି	ନାହିଁ ଆହ୍ଲାଦ,
ଯେଣେ ଗୁହଁଛି ତେଣେ	ଦେଖେ ବିଷାଦ ।
ଲଜିଲେ ସ୍ବାମିଠାରୁ	ଅଣ- ଆଦର
ନ ପୋଡ଼ଇ ଜଗତେ	କାହା ଅନ୍ତର ?
ଧରି କପଟ ବୋଧ	ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନେ
ଗିରି ଗହ୍ବରେ ପଡ଼ି	ଭୁମି ଶୟନେ
ଆଳଙ୍କ ମେଲେ ଯେବେ	ମୁଁ ରହି ଥାଇ
ହୁଅନ୍ତି ନନ୍ଦଗୁଡ଼ି	କେତେ ଚେହାରି ।
ପ୍ରଣୟ ପ୍ରାର୍ଥା କାହୁଁ	ଶଠ ନପଟ
ଭିଡ଼ନ୍ତି ବନ୍ଧେ ମୋତେ	କରି ଆକଟ ।
ନାହିଁ ସେ କାଳ ଆଉ	ବନ୍ଧ ଗଲଣି
କହିବି ତୋ ଆଗେ ମୁଁ	କିସ କଲ୍ୟାଣୀ !
ଶୁଣି ଯାହାଙ୍କ ମଧୁ-	ବଣି କାକଳ
ମଦନ ମଦସାସୀ	ପ୍ରେମେ ତରଳ
ରହି ନ ପାରି ସତେ	ଜଳ ସଦନେ
ଯାଆନ୍ତି ତଳ ବେତେ	କୁଞ୍ଜକାନନେ;

ଦେଖି ଯାହାଙ୍କ ଗୁରୁ-	ଭୁରୁ ଭାଙ୍ଗିନା
ସରଳ କୁଳବଧୁ-	ବ୍ରତଗରମା
ପ୍ରୀତିପସର ସେହୁ	ଗୋପୀରମଣେ
ଦେଖିବି ଆଉ କେବେ	ପାପନୟନେ ?
ଫୁଲରୁ ଫୁଲେ ଯହୁ	ଅଳ ଗୁଞ୍ଜର
ପିଅଇ ମକରନ୍ଦ	ମାନସଭର,
ଶରଦାଗମେ ଯହୁ	ଚନ୍ଦ୍ରକରଣ -
ଲହରୀ ଖେଳେ ତେଣୁ	ଦିଶେ ମୋହନ
ସେ ବନ ପ୍ରଦେଶରେ	ଆଉ କି ସତେ
ଯେବେ ପ୍ରେମଉଭୟ-	କାମ ସଙ୍ଗତେ
ଥୁବେ ପ୍ରାଣବଞ୍ଚର	କଳହେ ମାତ
ରଣମଦ ପ୍ରକଟେ	ଫୁଲର ଛାତି
ନିବଡ଼ୁଜକଳେ	ଦେଇ ଶାକୁଳି
କରବ ତାକୁ କାମ-	ଶୀତା ପିତୁଳି ।
ହା କଷ୍ଟ ହୃଦକଳେ	ଯିବ ବା କାହିଁ ?
କିସ କରବ ବୁଝି	ଦିଶଇ ନାହିଁ ।
ବରହ ପାଶୁବାର	ପାର ଅକାର,
ବୁଡ଼ି ମରବା ଅସି	ଚେଲଣି ସାର ।
ବନ୍ଧୁଛି ଶିରେ ସଖି,	କହ କେସନେ
ପ୍ରାଣ ଲଭିବ ହେଲେ	ବିନୋଦ କ୍ଷଣେ ।

ହୃଦୟ ଗଲେ ମୋତେ	ଯଦି କହାଇ
ନ ହୃଦୟ ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦେ	ଯମ କିମ୍ପାଇ ?
ବୃନ୍ଦାବନେ ଆସି	ସ୍ବପନଛଳେ
ଦେହ ନ ସହେ ହର	ରମନ୍ତି ବଳେ ।
ବାଧୁଛି ସଖୀ ମୋତେ	ତାଙ୍କ ଅସ୍ବଚ୍ଚ,
ଯାଅ ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦେ ମଧୁ-	ପୂର୍ବ ଝଟିତ
କର ବାରଣ ଯେହ୍ନେ	ଆଉ ସ୍ବପନେ
ମଦନ ଆବେଶରେ	ବୃନ୍ଦାବନେ
ନ ଖସାନ୍ତି ମୋହର	କିଛିଶିଶୁଣୀ
ବନ୍ଧୀଧର ତପଳ	ଶାଠ୍ୟନପୁଣୀ ।
ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ କହ	ମାନସଭ୍ରମ
ଅବିଶ୍ବାସ ନ କର	ସ୍ବପ୍ନ ସଙ୍ଗମୀ
ଶୁଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦୂରେ	ଆଉ ସ୍ବପନ
ଯାହା କଲେ ବସୁଷ୍ୟ	ଗୋପୀମୋହନ
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ବିପିନେ	ଆସି ସହସା
ସୁରକଳହେ ମାତ	ଦେଲେ କି ଦଶା ।
ପ୍ରୀତିବସନେ ମୁହଁ	ଯାଏ ପଳାଇ
କୃଷ୍ଣକୁହୁକା ପଛେ	ଥାନ୍ତି ଗୋଡ଼ାଇ ।
ଚକିତ ପଦକ୍ଷେପେ	କାଳେଶିକଳା
କାଳେ ମୋ ଦ୍ବିଶୁଣରେ	ଚଳେ ତପଳା ।

ବାଙ୍କ ଚୁଆଁଣି ତାଙ୍କ	ହର୍ଷେ ତରଳ
ଗହନକନେ ପଥ	ବାରେ ଚଞ୍ଚଳ ।
ମୋହନକଣୀ କର-	କମଳ ତଳେ
ପଡ଼ଇ ଖସି ନାହିଁ	ଚେତା ଚିତ୍ତରେ ।
ପୁଷ୍ପସୁତ ଶବଳା	ବନବନ୍ଧୁ
ନୂତନ ତେଲ କାକି-	ପଣତ ଧର
ରଞ୍ଜିତେ ଅଟକାଇ	ନ ପାରେ ତଳ
ନୟନୁ ଅଶ୍ରୁ ଦୁଃଖେ	ପଡ଼ଇ ଝର ।
ରହନ୍ତେ ଫୁଲଇ ମୁଁ	ମୋର ବଦନ
ପରମାସ ଆରମ୍ଭ	ନନ୍ଦନନ
ପ୍ରେମରାଗ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ-	ବିମ୍ବ ଅଧରେ
ଦିଅନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭ କେତେ	ମୋ ଗଣ୍ଡୁଲେ ।
କେଶପାଶେ ଲୁଗୁଇ-	ଥୁଲି ସୁରଳ
ହେଲି ତନ୍ମୁ ତା କାଳେ	ଦେଖିବେ ହର ।
କପଟରାସ ଧର	ଭୁରୁ ନଗର
ଚେଷ୍ଟା କଲି କେସନେ	ଯିବି ପଳାଇ ।
ଗୋପନଶୃଙ୍ଗେ ଖ୍ୟାତ	ଲବଣୀଗୈର
ଫାଙ୍କି ନ ପାରେ ତାଙ୍କୁ	ଦିପଟଗୈର ।
ଗିରିଗହ୍ମରେ ମୋତେ	କେଶ ଅକ୍ଷୟ
ଓଟାଇନେଲେ କୃଷ୍ଣ	ବଳ ପ୍ରକଟ !

ଦିନେ ବାସନ୍ତୀଲତା-	କୁଞ୍ଜଭିତରେ
ବସିଛି ଏକାକିନୀ	ମନଦୁଃଖରେ
ପଛରୁ କାହୁଁ ଅସି	ନାଗରବର
ବୁଜି ଧରିଲେ ହସି	ନେସିଯୁଗଳ ।
କୋପି ଇଷତ ତାଙ୍କ	କରଅଙ୍ଗୁଳ
ଧରନ୍ତେ ଟାଣି ସଖି,	ଯେହ୍ନେ ବଜୁଳ
ଛୁଟିଲେ ଖରବେଗେ	କାହିଁ ଲମ୍ପଟି
ଜଣା ନ ଗଲା ସେତ	ବଡ଼ କପଟୀ ।
ଆଉ ଅଜିତ କଥା	ଦେଖ ସରଲେ
ରସସାଗର ହରି	ଉଦ୍ଧା ଅଗରେ ।
ସୁତ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଫୁଟି	ତନ୍ମୁକଦନ,
ଭୁଜୟୁଗଳ ସ୍ତମ୍ଭ	ଜଣି ଶୋଭନ ।
ଲଭିବେ ଆଲିଙ୍ଗନ	ଅଭିଳଷିତ
ତେଣୁ ମନରେ ହୋଇ	ସେ ଉତ୍ସାହିତ
ଫିଙ୍ଗନ୍ତି ଭବିତରେ	ବନ୍ଧୁକଫୁଲ,
ହେବ ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କ	କେ ସମଭୁଲ ?
ଉଠ ଗୋ କୀଡ଼ାବତ	ସଖି ଲଳିତେ
ମୁକୁତାହାରେ ବାନ୍ଧ	ପରାଣମିତେ ।
ନ-ଯାନ୍ତି ମଧୁପୁଷ୍ପ	ଆଉ ଯେପରି
ଶଠ ନିପଟ ଚିତ୍ତ-	ଗୌର ଅମ୍ବର ।

ନାଗରମଣି ଭୂମୁ	ପ୍ରେମ ବିକାରେ
ପ୍ରକାସେ କେତେ ସାଧା	ଏହି ପ୍ରକାରେ ।
ଆଳ ନଥାଳ ଦେଖି	ତାର ଉନ୍ମାଦ
କାଳନ୍ଦ୍ର କେତେ ତରୁ	ଭଜି ବିଷାଦ ।
ହା ମଦବୁଦ୍ଧି ମୁହଁ	ମାନ ରତନା
ନ ଭାବି ତିଳେ ମାବି	ଭାଷା ଭବନା
ସରଳା ସାଧାକୁ ମୁଁ	କି ଭବ୍ୟପଣେ
ଶିଖାଇଲି ଆକାଳୁଁ	ଅତି ସତନେ ।
ଗୋପ କାମିନୀ ମନ-	ମାନ ଜଳଧୀ !
ଲୁହା ସାଧା ବିଧୁର	ସେହି ଅବଧି
ଅମଳ ଭୁଜି ଯୁଗ-	ପର ରମଣୀ
ଲଭଲ ନାହିଁ ତାର	ପୁରାଇ ମନ ।
କୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜି ଅଳନେ	ଭୂମୁ ଉପନେ
ଅଭଜି ବସିଥିବ	ସଖୀ ଦିଉଣେ
ନବମାଳକେ ମଣି	ଗୁରୁ ବିକୃତ,
ମଦରଭସେ ନେତ୍ର	ଥକ ମୁକୁଳ,
ପୁତତୋୟୁ କାଳିନୀ-	ହୃଦକମଳ-
ବାସେ ସମୀର ବହୁ-	ଥକ ଶୀତଳ,
ସେହିବି କଶିଳୟ-	ବ୍ୟଜନ ଧରି
କେତକ ଏ ଭାବ୍ୟ ଆଉ	ହେବ ମୋହର ?

ବୁଲ୍ଲବନେ ଶାରଦ-	କିଶା ବିଳାସେ
ସଙ୍ଗତେ ଥିବ ରାଧା	କୁଞ୍ଜେ ଉଦ୍ଧାସେ,
ଅବଳା ଲେହୁଥିବ	ଦିଷ୍ଟ କବରୀ
କୁସୁମ ଖଣ୍ଡଥିବ	ତାରକାଭଳି
କାନ୍ତରେ ପଡ଼ିଥିବ	ଭୁଜବହରୀ
ଆନନ୍ଦେ ନାଚୁଥିବ	ପ୍ରେମ ଲହରୀ
ଏତୁପେ ଦେଖି କେବେ	ସଖୀ ସୁମୁଖୀ
ହେବ ମୁଁ ପରାଣରେ	ଏକାନ୍ତେ ସୁଖୀ ।
କୁଞ୍ଜରେ ଥିବା ଜାଣି	ଗୋପୀରମଣ
ସଙ୍କେତ ସ୍ଥାନେ ହେବା-	ପାଇଁ ମିଳନ
ପଠାଇଦେବ କହ	ଭୁଲସୀଦଳ
ପାଖରେ ଘରେ ରାଧା	ସଗ୍ରହ କର ।
ଦୁଲ୍ଲଭସୁନବ୍ୟାଜେ	ଦୁରକୁ ଯିବ
ଏହି ସୁଯୋଗ ଆଉ	କେବେ ଲଭିବ ।
ଦଂସୀରମଣ ଗୋପ-	ଦୁଃଖ କାହାଣୀ
କଂସାରାତ ପଦ୍ମରେ	ଠିକ୍ କଣାଣୀ
ସେବକ ମଧ୍ୟେ ହେବୁ	ତୁ ପ୍ରିୟପାତ୍ର
ଲଭି ଶାନ୍ତିର କୃପା-	କଣିକେ ମାତ୍ର ।
ମରାଜାବଳୀ ମୋର	ହରି ଭରସେ
କଣ୍ଠ ଆଲିଙ୍ଗି ବନ-	ମାଳା ସରସେ

ବିବାହୁଥିବ, ଆଗେ	ପୁଣି କୁଶଳ !
କହୁ ପରେ ମୋହ-	କଥା ସକଳ ;
ସତେ କି ଗୁଣବତ୍	ବନମାଳିକେ
ପାସୋର ଦେଲୁ ହରି-	ଶାନ୍ତି ରାଧିକେ ?
ଏକଦା ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ-	ଗରି ନିତମ୍ବେ
ତୋ ସଙ୍ଗେ ଦେଖି ଯୁକ୍ତ	ନନ୍ଦ ସମ୍ଭବେ
ସଖୀ ଖଣ୍ଡିତା ଜଳ	ଭଣ୍ଡା ଅନଳେ
ନିଷ୍ଠେଷି ତୋତେ ଦୃଢ଼	ମୁଖି କବଳେ
ପ୍ରକଟେ ଆକର୍ଷିତ	ବନମାଳିକି,
ଶିଖଣ୍ଡଶିଖଣ୍ଡ ଖସି	ଚୁମ୍ବେ ଧୁଳିକି ।
ଏତ ଅଳପଦନ-	ତଳ ଘଟନ,
ସେ କଥା ରସିକେ କି	ନାହିଁ ସୁରଣ ?
ହୃତ ମକର ମୁଦ୍ରା	ମୁଦେ ସମ୍ଭାଷି
ଭଣ୍ଡିବୁ ମୋ କାକୁଡ଼ି	ହଂସୀବଳାସି !
ମକରମୁଦ୍ରା ଗୁରୁ-	ସ୍ବେର ଆନନ୍ଦେ,
ଶାଳାଳୁ ଗଣ୍ଡରୁ ମୁ-	କଳାରଚନେ,
ଯଦୁପତି ଅପାଙ୍ଗ-	ନୀଡ଼ା ରସିକେ,
ସଂସାରେ ଭାଗ୍ୟବତୀ	ତୋହ ସରି କେ ?
କୁଶଳ ପୁଞ୍ଜିବାରେ	କି ପ୍ରୟୋଜନ
ମଙ୍ଗଳମୟ ଅଙ୍ଗେ	ଯେଣୁ ତୁ ଲଗା ।

ଶ୍ରୀମତ ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ରା	ତୋହ ନିବାସ
ତେଣୁ ଶରଣ ଲେଟେ	ତୋହ ସକାଶ ।
ବୁଝାବଣ ପରେଷେ	ଅତି ଗୋପନେ
କହିବୁ ରାଧା ଦୁଃଖ	କୃଷ୍ଣ ଶ୍ରବଣେ
ଜଣାଇ ବନୟରେ	ପ୍ରେମାଲିଙ୍ଗନ
କହୁଥିଲୁ ମଣିକ	ମୋ ନିବେଦନ ।
ଭାଷିବୁ ବିଜନରେ	ପସିରାଜନ,
ଏ କି ଅସ୍ମତ ତୋର	ମଣିରତନ
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ବସେ ତୋର	ସଦା ଦୋଳନ
ପାସୋର ଦେଲୁ ରାଧା	ତେଣୁ ବହନ ।
ଅଭ୍ୟୁଦୟ ଉଦୟେ	ତପଲମତ
ରଖିଛି କେବେ କାର	ପୁଅ ପୀରତି ?
କଟକିକିଣି କିଣି	କିଣି ବାଜିବ,
ମଣିବଲୟ ରଣ-	ଝଣ ନାହିବ,
ପାଦ ମଞ୍ଜୀର ରୁଣୁ	ଝୁଣୁ କୁଣିବ,
ସପତସରେ ବଞ୍ଚା	ମନ ମୋହବ,
ତା ସଙ୍ଗେ କଳକଣୀ	କଣ୍ଠ ମିଳାଇ
ବାଉଥିବେ ସଙ୍ଗୀତ	ତାନ ପୁରାଇ
କାଳିନ୍ଦୀ ପୁଲନେ ଏ	ରାସ ବିଳାସ
କେବେ ବା ଅରୁ ହେବ	ନାହିଁ ବିରାସ,

ଜାଣିଛୁ ମଣି ଯଦ	କହ ପିତାଉ
କୋହଲେ ସଖୀ ପ୍ରାଣେ	ଭରସା ନାହିଁ ।
କମ୍ପୁ ତୁ କୃଷ୍ଣକରେ	ସଜୁ ନୂତନ
ଗୋପରମଣୀ ଖ୍ୟାତ	ତୋତେ ଗୋପନ,
କମ୍ପୁ କଣି ସାଧକା-	ଗୁଣ ଗରମା
ରେ ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ ତୋତେ	ଅଜଣା ସିନା ।
ଜଣାଏ ତଥାପି ମୋ	ଅଲ୍ଲକଷିତ
ସୁଜନ ଯେଣୁ ପର	ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖିତ ।
ଜଳଧି-ଦୃଢ଼ାନନ୍ଦ	କମ୍ପୁ ପ୍ରବର
ଲଭିଣୀ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ-	କରକମଳ
ବୃନ୍ଦାବିପିନେ ବନ୍ଦ	ମନେ ଉଚ୍ଛାସ
ପଶୁପଯୋଷାମେଳେ	କର ବିଳାସ,
କାହିଁକି ଗୋଷ୍ଠପ୍ରିୟ	ଯଦ ପରୁରୁ
ମୁରଲୀ ମଞ୍ଜୁସୁନେ	ସେତ ସୁଗୁରୁ,
ବେଣୁଧର ଚରଣ-	ରଜେ ସୁଭଗ
ନିତ୍ୟ ପ୍ରମୋଦା ତହୁଁ	କାନ୍ତ ପତଙ୍ଗ ।
ଗୁଣୁର ନିଷୁଦନ	ପ୍ରେମନିଧାନ
କୃଷ୍ଣ ଛାମୁରେ ଆମ୍ଭ	ଦୁଃଖ ଏମାନ
ନିବେଦ ସଦନୟେ	ପ୍ରିୟ ମରଳ
ତୋଷିବୁ ଥିବେ ତହିଁ	ଯେ ପରବାର ।

ଦଂସଦୁତ ।

କୋପ-ପ୍ରକଟ-ପ୍ରେମ-	ଚଢ଼ୁଳ ହରି
ରଚନ୍ତି କେତେ ରଙ୍ଗେ	ଲଳାଲହରୀ ।
ଶୁଣାଇବୁ ତାହାକୁ	ଦଶାବତାର-
ରହସ୍ୟ ଯାହା ସଖା	କଲେ ପ୍ରସ୍ତର ।
ମୀନାବତାର ହରି !	ମୀନନୟନା
ସଧା ସନ୍ତାପ କିଏ	କରେ କଳନା ?
ରସ ପ୍ରବାହେ ସଖୀ	ଚିତ୍ତ ବଦନ
ପକାଇଥିଲା ଶୁଦ୍ଧି	ପ୍ରେମଆମିଷ ।
ଧରିବ ବୋଲି ତୁମ୍ଭ	ମନବେଦନ,
ଅଶାଲତକା ମୂଳ	ହେଲ କର୍ତ୍ତୃତ ।
ଛିଣ୍ଡାଇ ଦେଲ ତାର	ବିବେକ ଶୁଣ,
ଭାସିଲ ବଦନତା	ଶଠ ନିରୁଣ ।
ମୁଁ ଶିଳାସ ଦେଖି	ସଖୀ ବରଜା-
ଚିତ୍ତ ଚୁପ ଲବଣେ	ରହଇ ଲକ୍ଷି,
କଠିନ ମୁଁ ହେଲ	ତେଜି ପ୍ରକାଶ,
ବଢ଼ିଲା ତୁମ୍ଭ କୁର୍ମ-	ମୂରତି ଖ୍ୟାତ ।
କଂସାର ଏ ଅବଧ	ଖେଳେ ତୁମ୍ଭର
ବସନ୍ତକୁପେ ସାନ୍ତ	ପ୍ରେମଲହରୀ;
ଚକନକଲେବର	ଧରମମଣି
କୋଳେ ଧରିଛ ଭେଳେ	ନାଚରମଣି ।

ଦଂସଦୂତ ।

ତୁମ୍ଭ ଅନ୍ତରେ ନର-	ହର ମୂରତି
ରହୁଛି ସଦା ଲଗ୍ନ	ଜଗତପତି ।
ନାରୀ ହସ୍ତଭବ	କେତେକାଳରୁ
ପାଶୋର ଗଲା ନାହିଁ	ତୁମ୍ଭ ମନରୁ ।
ଅକ୍ଷର ଚିତ୍ତଗତ	ହେଲା ହୃଦୟ,
ପ୍ରହରାଦ ବନାତ,	ତେଣୁ ଅଥୟ
ହେଲେ ଗୋପକାମିନୀ	ଭଜି ବିଷାଦ
ଯଥା ଅସୁରକୁଳ	ଗଣ ପ୍ରମାଦ ।
ବନ୍ଧୁ ଗରବ ଚିତ୍ତେ	ଆମେ ବାମନ !
କରନ୍ତେ ବାଣୀ ଗୁରୁ-	ବାକ୍ୟ ଲଂଘନ
ଅତଳତଳେ ତାକୁ	ଗୃଧର ବଳେ
ସିପାଦଭୂମି ମାଗି	କଳ କୌଶଳେ ।
ଅବଜ୍ଞା କରି ସଖୀ	ଗୁରୁଗୌରବ
ରଚିଲା ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ	ପ୍ରେମ ତାଣ୍ଡବ,
ଭୁଞ୍ଜିଲା ପ୍ରତିଫଳ,	ସରଳ ଗେଲ
ବ୍ୟସନ ପାଶେ ବାନ୍ଧ	ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲି
କ୍ଷୁଦ୍ର ଗନ୍ଧକା ଇଚ୍ଛେ	ରୁଗୁ ପତନ
କରିବ ବୋଲି ତାର	ତନୁ ପାତନ
ଯେଣୁ ତା ପ୍ରତି ନୀଥ	ତୁମ୍ଭ ବଧାନ
କଠିନ ହେଲା ଚୁରୁ-	ପତି ସମାନ ।

ରଘୁକଳକ ! ଗାବ	ଅତି ଆକୁଳେ
ଅନ୍ଧାନ୍ତା ନିରାମଳା	ଦୁଷ୍ଟ କୁଳେ ।
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଚକ୍ରେ	ବିଚରେ ଥର,
ବିରାଧଭୟେ ଘୋଷ-	ପକ୍ଷୀ ବିକଳ ।
ମାୟା ନାରେ ଚଉ-	ଦିଗେ ସମ୍ପ୍ରତି
ଶୁଦ୍ଧି ଗଲ ଯେଉଁ	ଗୋପବସତି ।
ସ୍ଵପ୍ନସ୍ଵପ୍ନ ଲଗି	ଶରଦକାଳ
ଆଗତ ହେଲା ଆସି	ରୋହିଣୀବାଳ !
ଶାରଦାକାଶ କାନ୍ତି	ସ୍ଵପ୍ନବିଳାସି,
ଗୋପରମଣୀ ତୁମ୍ଭ	ଶ୍ରୀପଦ ଦାସୀ ।
ନିରପରାଧ ଆମ୍ଭେ	ଲେଡୁ ଶରଣ
ବୃନ୍ଦାବନେ ନ ଆସ	କିମ୍ପା ମୋହନ ?
କାହିଁରେ ସଖୀ ରଖି-	ନାହିଁ ଆସକ୍ତି
ଇନ୍ଦ୍ର ସାଧନେ ଯେବେ	ପଡ଼େ ବିପତ୍ତି
ନାହିଁ ତହିଁକି ତାର	ତଳେ ଶୋଚନା
କରବ ବାଳା ରାଜ-	ଦ୍ରୋହ ରଚନା ।
ଯାହା ଦେଖୁଛି ତହିଁ	ତାର ବିରକ୍ତି
ପଦରାଜ୍ୟ ଧ୍ୟାନେ	ରଖିଛି ନତି ।
ବୁଦ୍ଧ ସମାନ ସଖୀ	ବଞ୍ଚଇ ଦିନ
ସାମକଳ କିମ୍ପାଇଁ	କରୁଣାସ୍ଥାନ ?

କଳି ଚତୁର ଗୋପ-	ତୁରକାରେହୁ,
ସନ୍ତାପ ମ୍ଳେଚ୍ଛ ହେଲୁ	ମାନସତ୍ରୋଷ୍ଠା,
ସମଦମଧୁପାଳୀ-	ପ୍ରିୟ ଦର୍ଶନା
ଚଞ୍ଚଳନୟନାନ୍ତ-	ପ୍ରୀତିରଚନା-
ଅସି ଲତାରେ ଛେଦ	ମ୍ଳେଚ୍ଛ ନିବଦ୍ଧ
ବଜ୍ରାଞ୍ଜ ସୁଧୀରାଧା-	ପ୍ରମୋଦଚୟ
ଭାବ ନିବାସ ମନ୍ଥା	କର ଉଦ୍ଧାସ
ନିରାଶ ପରାଶରେ	ଦୟା ଅଭାସ ।
ପ୍ରେମରତ୍ନସେ ଭାବ-	ଭଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶି
କାହିଁ ବା ମୃଦୁ କାହିଁ	କହୁ ସମ୍ପାଶି
ଲେଚନଜଳେ ଦଂସ	ଚିନ୍ତାଞ୍ଜ ଗଣ୍ଡ
ଫଟାଇ ଅମ୍ବ ଦୁଃଖ-	ନାଟକଖଣ୍ଡ
ଗୋବିନ୍ଦ ଶ୍ରୀ ଚରଣେ	ଦେଇ ନୟନ
ଅନାଇଥିବୁ କିବା	ପ୍ରତିବଚନ
ହେବ ଶ୍ରୀମୁଖ ତାହା	ମନେ ପକାଇ
କହୁ ଆସି ଆମ୍ଭେ	ବସିଛୁ ଗୁହଁ ।
ଲେକମୁଖୁ ଶୁଣିଛୁ	ଢେର ଶ୍ରବଣ
ଦେଖିବୁ ଏବେ ନେତ୍ରେ	ନନ୍ଦନନନ୍ଦ;
କାମକାଚର ପୁଷ୍ପ	ଗୋପଯୁବତୀ
ଲଭବେ ଉପକୃତ	କାଦମ୍ବୀପତି !

ମଧୁପୁରୀକୁ ପଥ	ନୁହେ ଅସର
ଲାଗିବ ତୋତେ ତନି	ଗୁରୁ ପହର
ମନରେ ତେଣୁ ଦିଧା	ନ ଧରି ଲବେ
ଗଗନମାର୍ଗେ ସଖା	ଉଡ଼ ହେ ଜବେ ।
ଅପୁରୁଷ ରସରୁଚି	ପ୍ରମୋଦରରେ
ବିଳସେ କଳହଂସ,	ତୋହୁ ଅନ୍ତରେ;
ସୀରରୁ ନୀର ତେଣୁ	କରୁ ଅନ୍ତର
ତୁତ ଅଟୁ ଅତୁଳ-	କଳାକୁଶଳ ।
ଯିବାକୁ ମଧୁପୁରୀ	ହେବ ବିଳମ୍ବ
ଚତୁର, ତୋହୁ ପକ୍ଷେ	ନୁହେ ସମ୍ଭବ ।
ଭକତ ଶିରେମଣି	ପ୍ରେମକଳାସୀ
ଉକ୍ତିବସିଳ ଜଳା-	ବଧୁ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ
ଉତ୍ତମବଶେ ଜାତ	ଭୁବି ଶାମାନ
ମହାରେ କିଏ ଶୁକ-	ଦେବ ସମାନ
ରବିବ ଭଗବତ-	ମଧୁପୁରୀ ?
ପିଇବେ ସର୍ବଜନ	ପ୍ରେମେ ବିହ୍ୱଳ ।
ନିବେଶି ମନ ହରି-	ପଦ୍ମଚରଣେ
ମୁରର କେଳିକଳା	ଅବଲମ୍ବନେ
କବିତାଛନ୍ଦେ ହଂସ-	ତୁତ ରଚିତ
ବିନୋଦି ସହୃଦୟ	ରସିକ ଚିତ୍ତ

୪୮

ସଂସ୍କୃତ ।

ଜଗତବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀ-

ରଞ୍ଜିତ-ହରି-

ଦୁର୍ଦ୍ଦଶେ ପୂଜ୍ୟ ସାମନ୍ତ

ପ୍ରେମ ଲହରୀ ।

ସମାପ୍ତ ।

୫୨୦୭

Printed by Nityananda Sahoo & Press Cuttack